

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : डिसेंबर – २०२२

द्वितीय वर्ष

सत्र – ४

विषय:- मराठ्यांचा इतिहास (पेशवाई) (HC – 402)

दिनांक : २६/१२/२०२२

गुण : ६०

वेळ : दु. २.०० ते दु. ४.३०

- सूचना :**
१. सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
 २. उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 ३. उत्तरपत्रिकेत प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नक्रमांक लिहिणे आवश्यक आहे.

- प्र.१. पुढील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) (४०)**
- १.१ पेशवेपदावर आल्यावर बाळाजी विश्वनाथने बजावलेल्या कामगिरीचा आढावा घ्या.
 - १.२ पहिल्या बाजीरावच्या काळात मराठी सत्तेचा विकास होण्यास कोणते घटक कारणीभूत ठरले स्पष्ट करा .
 - १.३ पानिपतच्या युद्धाची पार्श्वभूमी व कारणे सांगा .
 - १.४ पहिला माधवराव पेशवा यांनी मराठी सत्तेच्या पुर्नस्थापनेसाठी केलेल्या प्रयत्नांचा आढावा घ्या.
 - १.५ मराठेकालीन केंद्रीय व प्रांतीय प्रशासनव्यवस्थेची माहिती लिहा.
 - १.६ मराठेकालीन सामाजिक परिस्थितीचे वर्णन करा .
- प्र.२. पुढील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (१०)**
- २.१ स्वराज्य , चौथाई व सरदेशमुखी याबद्दल माहिती द्या.
 - २.२ पानिपतच्या युद्धाचे परिणाम सांगा
 - २.३ बारभाईच्या कारस्थानावर टीप लिहा.
 - २.४ मराठी सत्तेच्या अस्ताची कारणे लिहा.
- प्र.३. टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) (१०)**
- ३.१ मराठा मंडळ
 - ३.२ माधवराव पेशवा
 - ३.३ मराठेकालीन स्त्रियांची स्थिती
 - ३.४ अलुतेदार , बलुतेदार

Translation in English

Sub: History of the Marathas (Peshwa Period) (HC-402)

Date : 26/12/ 2022

Marks : 60

Time : 2.00 pm To 4.30 pm

Instructions:

- 1) All Questions are Compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) In the case of any doubt the Marathi version shall be held to be authentic and final.
- 4) While writing answers the respective question numbers must be mentioned in the Answer Book.

Q.1. Answer the following questions in detail. (Any Four) (40)

- 1.1 Take a look at the performance of Balaji Vishwanath after he came to Peshwa.
- 1.2 Explain the factors that contributed to the development of Marathi power during BajiRao's first reign.
- 1.3 Explain the background and reasons of the battle of Panipat.
- 1.4 Review the efforts made by the first Madhavrao Peshwa to restore Marathi power.
- 1.5 Write information about central and provincial administrative system during Maratha period.
- 1.6 Describe the social conditions during the Maratha period.

Q.2. Answer the following questions in brief. (Any Two) (10)

- 2.1 Give information about Swarajya, Chauthai and Sardeshmukhi.
- 2.2 State the results of the battle of Panipat.
- 2.3 Write a note on Barbhai's Conspiracy.
- 2.4 Write the reasons for the decline of Marathi power.

Q.3. Write short notes. (Any Two) (10)

- 3.1 Maratha Mandal
- 3.2 Madhavrao Peshwa
- 3.3 Status of Women in Maratha Period
- 3.4 Alutedar, Balutedar